

МАЛЦИНСТВЕНИТЕ ОБЩНОСТИ В БЪЛГАРСКАТА ЛИТЕРАТУРА

Към постановката на проблема

Въпросът за присъствието на етническите и религиозните малцинствени групи в литературата е част от един доста по-голям комплекс от проблеми. За да се намери някаква изходна точка, би трябвало да се дефинират основните понятия (малцинство, малцинствена литература и някои други, свързани с тях) и да се потърси типологията им. Едва след това може да се поставят същностните по-конкретни въпроси и да се потърсят белезите на явлението в български контекст.

Понятието *малцинство* е по същество социологическо и отпраща към някаква *общност*, която има своя идентичност и се отграничава от голямата социална структура на държавата (едва ли е правомерно да се говори за малцинства там, където подобна структура отсъства). Освен това делничното значение на думата „малцинство“ подвежда, тъй като от социологична гледна точка важна е не числеността или процентното съотношение, а позицията в обществото и държавата. Доминиращото мнозинство може да е по-малобройно от малцинството - класическият пример е Южна Африка преди първите многорасови избори. Затова би трябвало да се тръгне от цялостното социално стратифициране на организираното в държавата общество.¹

Обществото не е единно, то е стратифицирано по различни белези - не само етнически и религиозни (конфесионални), но и класови, регионални, възрастови, полови, професионални, образователни и пр. В културата пък се откриват общини на съмишленици, събрани от сходни естетически разбирания, пристрастия и амбиции. Всеки от социалните сегменти се опитва да изгради своя *идентичност*, която представлява сложно структуриран феномен /1/. От друга страна тези сегменти са преплетени, така че по правило идентификацията на отделния индивид е многопластова и включва различни идентичности, всяка от които може да доминира в различни ситуации. Същевременно съществува йерархия на личностните идентичности, като етническата и религиозна принадлежност стои някъде в основата. Или може би е по-точно да се каже, че етническата и религиозна идентичност е по-склонна да се манифестира, понякога доста